

КАРАР

17.06.2020

Әгерже ш.

РЕШЕНИЕ

№ 43-5

«Радужный» территориаль ижтимагый үзидарә
Уставын теркәү турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге уставының 16,17,18 статьялары һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуга, “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге гражданның хокукларын тәмин итү максатларында территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен хокукый һәм оештыру нигезләре булдыру, “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге Советы нигезендә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы “Әгерже шәһәре” муниципаль берәмлеге Советы КАРАР ИТТЕ,

1. «Радужный» территориаль ижтимагый үзидарә Уставын теркәргә.
2. Әлеге карарны «Әгерже шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының мәгълүмат стендларында урнаштырып, Әгерже муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында <http://agryz.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга. <http://pravo.tatarstan.ru>.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының «Әгерже шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының законлылык һәм регламент буенча даими комиссиягә йөкләргә..

Совет рәисе урынбасары

И.Э.Шаймухәмәтов

Карар белән теркәлгән
Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районының «Әгерҗе
шәһәре» муниципаль берәмлеге
Советы
2020 елның «17» июнендәге
43-5 номерлы

Кабул ителде
гамәлгә кую карары белән
халык жыйынышы
2020 елның «15» май

Устав «Радужный» территориаль иҗтимагый үзидарәсе

1 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Радужный» территориаль иҗтимагый үзидарә (алга таба - территориаль иҗтимагый үзидарә) Әгерҗе муниципаль районының «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча халык инициативасын мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыру өчен оештырылган һәм үз жаваплылыгы өчен оештырылган.

1.2. Әлеге Устав нигезендә территориаль иҗтимагый үзидарә «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясе өлешендә (алга таба - муниципаль берәмлек) яшәүчеләр тарафыннан гражданның түбәндәге яшәү территориясе чикләрендә гамәлгә ашырыла: Татарстан Республикасы, Әгерҗе шәһәре, Чапаева ур., 3 йорт.

1.3. Территориаль иҗтимагый үзидарә чикләре Татарстан Республикасы Әгерҗе муниципаль районының «Әгерҗе шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының 2020 елның «06» мартындагы 40-6 номерлы карары белән расланды.

1.4. Территория чикләрендә территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру буенча гражданның үз-үзен оештыру турындагы карар 2020 елның 15 майда гражданның территориаль иҗтимагый үзидарәне төзү буенча гамәлгә кую жыйынышында (конференциясендә) кабул ителде.

1.5. В своей деятельности территориальное общественное самоуправление руководствуется Конституцией Российской Федерации, Федеральным законом «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, законами и иными нормативными правовыми актами (республики, края, области), Уставом муниципального образования «город Агрыз», иными муниципальными правовыми актами муниципального образования и настоящим Уставом.

1.6. Территориаль иҗтимагый үзидарә гражданның законлылык, хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау, хәбәрдарлык һәм жәмәгать фикерен исәпкә алу принципларында гамәлгә ашырыла; гражданның ирекле ихтыяр белдерүләре һәм аларның мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек гражданны мәнфәгатьләре белән берләштерү, территориаль иҗтимагый үзидарә органнарының муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге принципларында гамәлгә ашырыла.

1.7. Территориаль иҗтимагый үзидарәнең юридик зат хокуклары юк.

- янғын куркынычсызлыгы өлкәсендәге белемнәрне пропагандалау, халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән кискәтү һәм яклау;
- муниципаль берәмлек территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру буенча;
- 4) оешмада катнашу:
  - жирле бәйрәмнәр, һәм башка мавыктыргыч чаралар, жирле традицияләрен һәм йолаларны үстерү;
  - гражданнырны хәрби-патриотик тәрбияләү чаралары;
- 5) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү буенча муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертү.

4 статья. Гражданнырның жыелышы (конференциясе)

4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә идарәсенәң югары органы - гражданныр жыелышы (конференциясе).

4.2. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышы, әгәр анда уналты яшыкә житкән халыкның кимендә өчтән бере катнашса, хокуклы дип санала.

4.3. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр конференциясе, әгәр анда уналты яшыкә житкән халыкның өчтән береннән ким булмаган өлешен тәшкит итүче гражданныр жыелышларында сайланган делегатларының кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

4.4. Гражданнырның жыелышы (конференциясе) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, территориаль ижтимагый үзидарә органы яисә гражданнырның инициатив төркемнәре тарафыннан кирәк булган саен, елга кимендә бер тапкыр чакырылырга мөмкин.

4.5. Гражданнырның инициатив төркеме гражданнырның жыелышын (конференциясен) жыйган очракта, мондый төркем халык санының 10%ыннан да ким булмака тиеш. Гражданнырның инициатив төркеме тарафыннан чакырылган гражданныр жыелышы (конференциясе) гражданнырның инициатив төркеме язмага мөрәжәгать иткән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча территориаль ижтимагый үзидарә органына үткәрелә.

4.6. Гражданныр жыелышының (конференциясенәң) аерым компетенциясенә керә:

- Уставны кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау;
- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенәң төп юнәлешләрен билгеләү;
- территориаль ижтимагый үзидарә органнары эшчәнлегә турында хисапларны карау һәм раслау.

4.7. Гражданнырның жыелышы (конференциясе) вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- ижтимагый берләшмәләр, берлекләр, ассоциацияләр төзүдә һәм эшләүдә территориаль ижтимагый үзидарәнең катнашуы турында карар кабул итү;

- конференция делегатларын сайлау тәртибен билгеләү;
- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына муниципаль берәмлек карары белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хокукый актлар проектларын кергү;
- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген туктату турында, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарә органнары әгъзаларын чакыртып алу турында карар кабул итү.

4.8. Гражданнарның жыелышын (конференциясен) үткәрү тәртибе, көн тәртибе гражданнар жыелышы (конференциясе) белән билгеләнә.

4.9. Жыелышта (конференциядә) беркетмә алып барыла, анда үткәрү датасы һәм урыны, халыкның гомуми саны (конференция үткәрелгәндә - сайланган делегатлар саны), анда катнашучылар саны, президиум составы, көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегенә, кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

4.10. Беркетмәгә гражданнарның жыелышы (конференциясе) рәисе һәм секретаре имза сала.

5 статья. Карарлар кабул итү тәртибе

5.1. Үз компетенциясе кысаларында гражданнар жыелышы (конференциясе) карарлар кабул итә.

5.2. Кабул ителә торган карарлар Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына, муниципаль берәмлек уставына каршы килмәскә тиеш.

5.3. Гражданнарның жыелышы (конференциясе) карарлары ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә, мондагы гражданнарның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Кабул ителгән карарлар турында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына 10 көн эчендә житкерелә.

5.4. Гамәлдәге законнар һәм үз вәкаләтләре чикләрендә кабул ителә торган гражданнар жыелышлары (конференцияләре) карарлары муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм гражданнар өчен рекомендация характерында.

5.5. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары өчен гражданнарның жыелышлары (конференцияләре) карарлары мәжбүри характерга ия.

6 статья. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары

Территориаль ижтимагый үзидарә органнары түбәндәгеләр:

Гражданнарның жыелышы (конференциясе);

Территориаль ижтимагый үзидарә Советы (алга таба - Совет);

Территориаль ижтимагый үзидарә рәисе (алга таба - Рәис).

7 статья. Совет

7.1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру функцияләрен оештыру һәм турыдан-туры гамәлгә ашыру максатларында гражданнар жыелышы (конференциясе) гражданнар инициативаларын гамәлгә ашыру, гражданнарның жыелышлары (конференцияләре) карарларын гамәлгә ашыру буенча оештыру-күрсәтмә бирү функцияләрен гамәлгә ашыручы коллегиаль башкарма орган, шулай ук гражданнарның әлегә Уставның 1 статьясындагы 2

өлешендә күрсәтелгән территориядә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүдә катнашуы буенча Совет сайлай.

7.2. Совет гражданнарның жылышында (конференциясендә) ачык тавыш бирү юлы белән, анда катнашкан гражданнарның 2 елга гади күпчелек тавышы белән сайлана.

7.3. Совет әгъзалары саны гражданнар жылышы (конференциясе) белән билгеләнә.

7.4. Жылышта (конференциядә) катнашучылар тавышының яртысыннан күбрәген алган затлар Совет составына сайланган дип санала. Совет әгъзалары арасынан гражданнар жылышы (конференциясе) Совет Рәйсе сайлай. Совет әгъзалары үз составынан Совет рәйсе урынбасарын һәм секретарен сайлайлар.

7.5. Совет утырышлары кирәк саен, ләкин Советның расланган эш планы нигезендә кварталга кимендә бер тапкыр уздырыла. Утырышның көн тәртибе Совет рәйсе тарафыннан раслана.

7.6. ТИҮ Советы утырышларын ТИҮ Советы рәйсе яисә аның кушуы буенча Совет рәйсе урынбасары алып бара.

7.7. Әгәр анда әгъзаларының яртысыннан кимрәге катнашса, ТИҮ Советы утырышы тулы хокуклы дип санала.

7.8. Советның чираттан тыш утырышын аның рәйсе тәзи.

7.9. Совет бурычлы:

- Россия Федерациясе һәм Мәскәү шәһәре законнарын, муниципаль берәмлек Уставын, жирле үзидарә органнарының башка хокукый актларын, гражданнарның жылышлары (конференцияләре) карарларын, әлеге Уставны үтәргә;

- муниципаль берәмлек гражданнарына, жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларына, дәүләт хакимияте органнарына һәм аларның вазыйфай затларына үз эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәмин итәргә.

7.10. Совет түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- әлеге Уставның 1 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен жирле үзидарә органнарында һәм башка оешмаларда яклы;

- гражданнар жылышларында (конференцияләрендә) кабул ителгән карарларның үтәлешен тәмин итә;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына әлеге органнар һәм күрсәтелгән актларны кабул итү компетенциясенә кертелгән вазыйфай затлар тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын кертә;

- территориаль ижтимагый үзидарә карамагына кагылышлы мәсьәләләрне хәл итү өчен гражданнарның жылышларын (конференцияләрен) чакыра;

- халыкка дәүләт хакимияте органнары һәм Россия Федерациясенә һәм Мәскәү шәһәренең дәүләт вазыйфай затлары, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан халык мәнфәгатьләренә кагылышлы карарлар турында мәгълүмат бирә;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына территориаль ижтимагый үзидарә алып баруга кагылышлы мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итә;

- территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә турында мәгълүматны ирекле рәвештә тарата;

- кирәкле очрақларда халык арасынан территориаль ижтимагый үзидарәнең мәдәни-массакуләм эш, балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү, уку учреждениеләре белән хезмәттәшлек юнәлешләре буенча ижтимагый секцияләр төзәргә хокуклы. Секцияләр белән житәкчелек итүне Совет әгъзалары башкара.

7.11. Законнарда каралган башка очрақларда гражданның жыелышы (конференциясе) карары буенча, аңа ышанмау белдерелгән очрақта, Совет вакытынан алда яңадан сайланьрга мөмкин.

7.12. Совет үзе сайлаган гражданның жыелышына (конференциясенә) хисап тотты.

7.13. Совет үзенең гражданның жыелышы (конференциясе) алдыннан эшләве турында елына кимендә бер мәртәбә хисап тотта.

7.14. Совет гражданның жыелышы (конференциясе) белән расланган регламент нигезендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

7.15. Совет вәкаләтләре вакытынан алда туктатыла:

- гражданның жыелышы (конференциясе) тарафынан Советны тарату турында карар кабул ителгән очрақта;

Советның үз-үзен таркату турында карар кабул ителгән очрақта. Шулу вакытта үз-үзен таркату турында карар Совет әгъзаларының билгеләнгән санынан кимендә 2/3 тавыш кабул ителә.

7.16. Совет вәкаләтләре вакытынан алда туктатылган очрақта, Советның яңа составы сайлана торган гражданның жыелышы (конференциясе) чакырыла.

8 статья. Рәис

8.1. Советны үз составынан Совет тарафынан сайланган рәис житәкли.

8.2. Совет рәисе:

- судта, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, шулай ук гражданның жыелышы белән мөнәсәбәтләрдә территориаль ижтимагый үзидарәне тәкъдим итә;

- Советның хәлиткеч тавыш хокукына ия утырышларында рәислек итә һәм утырышлар алып бара;

- Совет эшчәнлеген оештыра;

- гражданның жыелышларын (конференцияләрен) әзерләүне һәм уздыруны оештыра, аларга кабул ителгән карарларның гамәлгә ашырылуын тикшереп тора;

- муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә турында мәгълүмат бирә;

- территориаль ижтимагый үзидарә территориясендә янгынга каршы һәм экологик иминлек кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп торуны тәмин итә;

- территориаль ижтимагый үзидарэ территориясендә ачыкланган хокук бозулар турында санитария, эпидемиологик һәм экологик контроль органнарына хәбәр итә;

- карарларга, утырышлар беркетмәләренә һәм Советның башка документларына кул куя;

- гражданның, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнары компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләргә хәл итә.

8.3. Рәис вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- отставкага китү турында язма гариза советына бирү;

- гаепләү хөкеме үз көченә кәргәндә;

үлем;

- гражданны вафат булган, хәбәрсез югалган яисә хокукка сәләтсез дип тану турындагы суд карары үз көченә кәргәндә;

- Россия Федерациясе гражданның югалту;

- әлеге Уставның 7 статьясындагы 11 һәм 15 өлешендә каралган.

9 статья. Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү

9.1. Устав территориаль ижтимагый үзидарәнең төп хокукый акты булып тора.

9.2. Устав гражданның жыелышында (конференциясендә) катнашкан гражданның күпчелек тавышлары белән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру буенча гражданның жыелышында (конференциясендә) кабул ителә.

9.3. Әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре турында тәкъдимнәр гражданның жыелышы (конференциясе) уздырылган көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча Советка кешеләр тарафыннан кертелә.

9.4. Устав проекты, әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү турында карар проекты гражданның жыелышы (конференциясе) уздырганчы 10 көннән дә соңга калмыйча халыкка житкерелә.

9.5. Әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү турындагы карар гражданның жыелышында (конференциядә) ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә, мондагы гражданның күпчелек тавышы белән.

9.6. Совет күрсәтелгән карарны муниципаль берәмлек Советына жиберә.

9.7. Әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү турындагы карар аларны муниципаль берәмлек Советында теркәгән вакыттан үз көченә керә.

10 статья. Гамәлне башкаруны туктату тәртібе территориаль ижтимагый үзидарә

10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә гражданның жыелышының (конференциясенен) тиешле карары нигезендә туктатыла.

10.2. Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген туктату турындагы карар муниципаль берәмлек Советына жиберелә.